

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Sacrorvm Ritvvm, Sev Commentaria In Rvbricas Missalis, Et Breviarii Romani.

In quibus origo cuiusque Ritus, causae historicae, vel mysticae, ex
maiorum ingenio, Theoria, Praxis, obligatio, & exquisitus vsus, additis
opportune Decretis omnibus S. Rituum Congreg. quàm breuissimè
explicantur.

Gavanti, Bartolommeo

Venetiis, 1647

De nomine Officij, & Horarum Canoniarum. Cap. 1.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9521

COMMENTARIA IN RVBRICAS BREVIARII ROMANI.

SECTIO PRIM A.

De Horis Canonicis in genere.

AD pleniorē de Horis Canonicis tractationem prænōtanda putauimus ea breuissimè , quæ Theologi, Canonistæ, & Summistæ de Horis ijsdem docuere, hoc est, de Nomine, Origine, Numero obligatione, Defectibus, & Pœnis ad Officium diuinum pertinentibus.

SECTIONIS PRIMÆ CAPITA SEX.

1 De nomine Officij, & Horarum Canonicarum.	Tit. 1. De omissione diuini Officij.
2 De origine Officij diuini.	2 De mutatione Officij diuini.
3 De partibus diuini Officij, & Horarum numero.	3 De intentione diuini Officij.
4 De obligatione Officij diuini.	4 De attentione diuini Officij.
5 De defectibus in Officio diuino contingentibus.	5 De prolatione diuini Officij.
6 De pœnis circa diuinum Officium.	6 De tempore Officij diuini.
	7 De loco diuini Officij.
	8 De ordine diuini Officij.
	9 De interruptione diuini Officij.

De nomine Officij, & Horarum Canonicarum. Cap. I.

Officium est quasi efficium, secundum Hieron. in lib. de Officij, unicuique enim conuenit suum efficere officium, vel secundum Isidorum, ut quilibet. D. Barch. Gauant. Tom. II.

que illa agat, quæ nulli officiant, vel secundum eundem, est proprius, congruus actus cuiusque personæ secundum mores Ciuitatis, vel institutæ professionis. Diuinum dicitur, quia est proprius actus eorum, qui Deo sunt dicati.

A 2 Ho-

2 *Hora* dicta sunt, vel ab orando: nam hora idem videtur esse, ac, ora, cum aspiratione, Deum, vel melius: quia definitis horis ex instituto Ecclesie recitantur. *Azor. par. 1. lib. 10. cap. 1. quæst. 1.*

3 *Canonice* appellantur, id est Regulares, quia iuxta regulam Ecclesiasticam. Alij dixerunt, quia Canonorum Choro addictorum sunt preces. *Azor. vbi supra.* Alij, quia Canonicum, & Ecclesiasticum sunt idem, quod probat *Steph. Durand. lib. 3. de ritibus cap. 1.*

4 *Hora Canonice* dicta sunt aliquando, *Cursus*, vt in vita S. Germani Episcopi, Parisiensis scribit Fortunatus. Picta-uorum Episcopus c. 64. & 79. apud Sur. Tom. 3.

De origine Officij diuini.

Cap. II.

1 **A**postoli ab Hebræis acceperunt horas orandi, & hora Tertia erant orantes in Pentecoste. *Act. 2.* hora Sexta Petrus orabat. *Act. 10.* ad Horam Nonam ascenderunt in Templum Petrus, & Ioannes. *Act. 3.* Media nocte orabant Paulus, & Silas. *Act. 16.* quare easdem horas præscribere fidelibus ex *Clement. lib. 8. constit. cap. 40.* Non ergo Pelagius I. vt ait *Maurolicus in Martyrolog. 27. Augusti,* neque Pelagius II. vt voluit *Polidor. Virgil. lib. 6. de inuent. rerum cap. 2.* Neque Damasus, ex *Pontificali c. 39. in eius vita,* dicendi sunt auctores, sed ij, vel formulas officij Decretis firmauerunt, vel ritus amplificaerunt.

2 Certe Gelasius I. & duo Gregorij I. & VII. formulæ officij, qua nunc vtimur, dicuntur Constitutores, & Reformatores à Pio V. in *Bulla sua initio Breuarij edita,* & non alij.

3 Præterea certum est, nõ eodem tempore Horas omnes institutas fuisse. Nam Primam, & Completorium, vltimò fuisse additas docet *Radulphus Tungrensis prop. 14.* & nos dicemus, cum de singulis Horis agemus, *Sectione quarta.*

De partibus diuini Officij, & Horarum numero. Cap. III.

1 **S**eptem hora sunt, & octo, de quibus fortè mandatum accipis, vt des illi partem. *Ecl. 11.* communior est opinio, septem esse, Matutinum, Primam, Tertiam, Sextam, Nonam, Vesperas, & Completorium. ita in *Concil. Cabilon. 2. can. 59.* iuxta illud *Psal. 118.* Septies in die laudem dixi tibi. *fusè Azor. cap. 1. quæst. 2.*

2 Qui volunt esse octo, diuidunt Laudes à Matutino, & deducunt ab *Esdra. lib. 2. cap. 9.* Qui quater in nocte, & quater in die iussit laudari Deum. *lege Nauarr. de orat. cap. 3.*

3 Romæ nullum fuit interstitium inter Matutinum, & Laudes, vt testatur *Amar. in prolog. de ord. Antiphonarij.*

4 Ordo Horarum patet ex *cit. Concil. Cabil.* quamuis *Rabanus lib. 2. de instit. cler. cap. 3.* easdem numeret incipiens à Laudibus, quas vocat Matutinas preces, & eas terminet in nocturnas Vigilias; sed hæc certè, hoc ordine posito, spectarent potius ad sequentem, quam ad precedentem diem.

5 Non caret mysterijs hic numerus Horarum septenarius: & primò respectu creationis, vt agamus Deo gratias pro rebus creatis in septem diebus, ita *Cassianus de instit. Mon. lib. 3. cap. 3.* Secundò, Redemptionis nostræ mysteria his horis operata fuisse; nam media nocte natus est Christus, & resurrexit. Hora prima ductus ad Pilatum. Tertia lingua Iudæorum in Crucem actus, flagellis cæsus, spinis coronatus. Sexta verè Cruci affixus. Nona expirauit, & ad inferos descendit. Vespertina de Cruce depositus est; eadem hora cœnauit, pedes lauit, Eucharistiam consecit. Hora Completorij orauit in hortu. Tertiò respectu nostri, Speties in die cadit iustus. *Prouerb. 24.* & nos septies orando resurgimus. Quartò, numerus vniuersitatis est septenarius, ex *S. Greg. Papa,* & in multis à Sanctis Patribus commendatur. Quintò, Septem assumit Demon nequiores